

ECOLOGISCH ONDERZOEK EN
ACTIVITEITENPLAN KERKUIL
LOOSTERWEG ZUID 15
TE LISSE
GEMEENTE LISSE

- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Ecologisch onderzoek en activiteitenplan kerkuil Loosterweg Zuid 15 te Lisse in de gemeente Lisse

Opdrachtgever	Timpaan Postbus 64 1430 AB Aalsmeer
Project	LIS.ROM.ECO2
Rapportnummer	13035244
Status	Eindrapportage
Datum	10 juni 2013
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEGEVENS VAN DE LOCATIE EN HET GEBRUIK DOOR FLORA EN FAUNA	2
2.1	Locatiegegevens en huidige situatie	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	4
2.3	Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie	5
2.4	Deskundige begeleiding	5
3	VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE	7
3.1	Onderzoeksmethodiek	7
3.2	Onderzoeksresultaten	9
4	VOORGENOMEN INGREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING	12
4.1	Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering	12
4.2	Doel en belang van de activiteiten	12
4.3	Planning en onderbouwing van de activiteiten	12
4.4	Alternatieven en openbaar belang	12
5	ECOLOGISCH WERKPROTOCOL	14
6	TOETSING AAN DE WET- EN REGELGEVING	15
6.1	Effecten op korte termijn op beschermde soorten	15
6.2	Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding	15

- **Bijlage 1** Voorbeeldbrief erfbezoeken

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Timpaan opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek en het opstellen van een activiteitenplan met maatregelen ter voorkoming van een overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van de kerkuil.

De maatregelen en het onderzoek zijn uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloopwerkzaamheden ter plaatse van de Loosterweg Zuid 15 in de gemeente Lisse. De werkzaamheden worden uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in februari 2013 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 13015044 LIS.ROM.ECO1).

Uit de quickscan blijkt dat er een vaste rust- en verblijfplaats op de onderzoekslocatie aanwezig is van een kerkuil. Voor zover mogelijk is de bebouwing geïnspecteerd op indicaties van aanwezigheid van een nestlocatie. Tijdens het veldbezoek van de quickscan kon dit vastgesteld, noch worden uitgesloten, wegens de grote hoogtes van verborgen ruimtes waar de soort kan broeden.

Er zijn in de te slopen gebouwen drie nestresten aangetroffen van boerenzwaluw. Eveneens kan zwarte roodstaart nestgelegenheid vinden in de gebouwen. In de toekomstige situatie zullen er door de sloop van de schuren voor de soorten naar verwachting niet voldoende alternatieve nestlocaties in de directe omgeving zijn, daardoor is jaarrond bescherming in dit geval aan de orde.

Aanvullend onderzoek middels een omgevingscheck en navraag bij de kerkuilenwerkgroep heeft meer inzicht verschaft in het belang van de onderzoekslocatie en de omgeving op genoemde beschermde vogelsoorten. De resultaten van het aanvullend ecologisch onderzoek zijn opgenomen in onderhavige rapportage (Hoofdstuk 3).

In deze rapportage is tevens verwoord welke maatregelen ten aanzien van de kerkuil noodzakelijk zijn om juridisch en ecologisch verantwoord de sloopwerkzaamheden aan de Loosterweg Zuid 15 uit te kunnen voeren en daarmee een overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. De maatregelen zijn opgesteld in de vorm van een activiteitenplan. Voor de overige soorten is het treffen van maatregelen niet aan de orde.

Voor de kerkuil is in december 2012 door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken een soortenstandaard opgesteld. Een soortenstandaard bevat algemene maatregelen die in normale gevallen een positief effect hebben op de instandhouding van de bedreigde soort of individuen. Ook is in de soortenstandaard een minimale onderzoeksinspanning gegeven om een broedlocatie van kerkuil vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het activiteitenplan is aangehaakt op de maatregelen die zijn verwoord in de soortenstandaard van de kerkuil.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Overzichtsfoto onderzoekslocatie.

Figuur 4. Ligboxenstal.

Figuur 5. Open kapschuur.

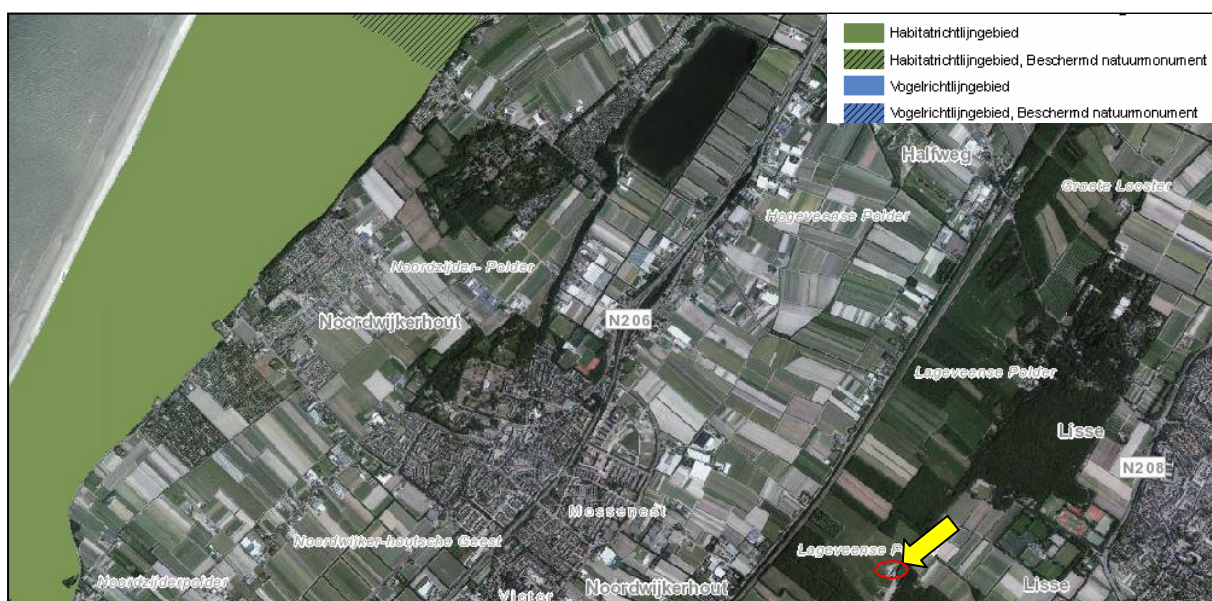
2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Kennemerland-Zuid, bevindt zich op circa 4,5 kilometer afstand ten westen van de onderzoekslocatie. In figuur 6 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natura 200-gebied weergegeven.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie maakt onderdeel uit van de EHS. De onderzoekslocatie ligt in een gebied aangewezen als bestaande en prioritaire natuur behorend tot de EHS en maakt onderdeel uit van landgoed het Keukenhof en de Lageveense Polder. Het gebied is grotendeels ingericht met loofbos en (verschraalde) weilandpercelen.

Figuur 6. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Figuur 7. Ligging onderzoekslocatie binnen de Ecologische Hoofdstructuur.

2.3 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie

Door Econsultancy is in februari 2013 een quickscan flora en fauna uitgevoerd (rapport 13015044 LIS.ROM.ECO1). De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en een veldbezoek. Het veldbezoek is afgelegd op 14 februari 2013. Tijdens dit veldbezoek is de onderzoekslocatie alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Conclusies quickscan flora en fauna:

Kerkuil

Tijdens het veldbezoek zijn braakballen, ruiveren en meststrepen van kerkuil aangetroffen in de ligboxenstal en open kapschuur. Voor zover mogelijk is de bebouwing geïnspecteerd op indicaties van aanwezigheid van een nestlocatie. Tijdens het veldbezoek kon dit vastgesteld, noch worden uitgesloten, wegens de grote hoogtes van verborgen ruimtes waar de soort kan broeden. Alle verblijfplaatsen van kerkuil zijn het gehele jaar beschermd. Gelet op de het grote aantal braakballen maakt de kerkuil regelmatig gebruik van de onderzoekslocatie als verblijfplaats. De sloop van de ligboxenstal en de kapschuur leidt tot het wegnemen van de vaste verblijfplaats van de kerkuil en daarmee een overtreding van de Flora- en faunawet. De ingrepen op de onderzoekslocatie hebben geen effect op het bijbehorende leefgebied van de kerkuil. Om inzichtelijk te krijgen in hoeverre en op welke manier de kerkuil van de onderzoekslocatie gebruik maakt, is nader onderzoek geadviseerd. Aan de hand van de resultaten van het aanvullende onderzoek kan een activiteitenplan met maatregelen worden opgesteld om de functionaliteit van het leefgebied van kerkuil te waarborgen.

Boerenzwaluw

Er zijn in de te slopen gebouwen drie nestresten aangetroffen van boerenzwaluw. De soort staat als 'gevoelig' op de Rode Lijst (2004), als gevolg van een afname van de omvang van de broedpopulatie met 50-75% in de afgelopen 40 jaar. Het afgelopen decennium is er sprake van een licht herstel van de populatie. De nestplaats van boerenzwaluw is jaarrond beschermd als zwaarwegende omstandigheden of ecologisch omstandigheden dat rechtvaardigen. Gelet op de aanwezigheid van een drietal nesten, kunnen deze niet zondermeer worden weggenomen door de sloop van de schuur. Er zal een omgevingscheck moeten worden uitgevoerd waarbij wordt vastgesteld of er voldoende gelegenheid is voor boerenzwaluw een vervangend nest te vinden in de omgeving. Zijn deze mogelijkheden er niet, dan zullen er alternatieve nestplaatsen moeten worden aangeboden.

Zwarte roodstaart

Zwarte roodstaart kan nestgelegenheid vinden in de gebouwen. In de toekomstige situatie zijn voor de soort naar verwachting onvoldoende alternatieve nestlocaties in de directe omgeving, daardoor is jaarrond bescherming in dit geval aan de orde. Gedurende het aanvullende onderzoek naar kerkuil en boerenzwaluw kan eveneens worden gecontroleerd of er een nestlocatie van zwarte roodstaart aanwezig is op de onderzoekslocatie en of er alternatieve nestlocaties voor de soort aanwezig zijn in de omgeving.

Overige ecologische onderzoeken zijn bij Econsultancy niet bekend.

2.4 Deskundige begeleiding

De deskundigen die zijn betrokken bij het project zijn twee een ervaren ecologen; mevrouw Ing. K. Wopereis en mevrouw Ing. L. Hunink-Verwoerd. De ecologen van Econsultancy hebben meerdere jaren ervaring met risicoadvisering en veldonderzoek naar alle relevante beschermde soortgroepen.

De medewerkers van Econsultancy bv zijn actief bij diverse organisaties en belangen behartigers zoals Netwerk Groene Bureaus, SOVON, RAVON, Boommarter Werkgroep Liemers/Achterhoek, vogelwerkgroep Arnhem e.o.

Econsultancy is lid van de branchevereniging 'Netwerk Groene Bureaus' en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

De begeleiding van de voorgenomen werkzaamheden zal eveneens door een ter zake kundige worden uitgevoerd.

3 VERSPREIDING VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE LOCATIE

3.1 Onderzoeksmethodiek

Kerkuil

Voor kerkuil is een omgevingscheck en een aanvullende inspectie uitgevoerd op de onderzoekslocatie. Eveneens is navraag gedaan bij de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland, afdeling Zuid Holland (contactpersoon: Mevrouw M. de Graaff). Op deze manier is inzicht verkregen in het huidige leefgebied van de kerkuil op en rond de onderzoekslocatie en zijn geschikte locaties (agrarische erven) gezocht voor het aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen voor de soort.

Voor de kerkuil is in december 2012 door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken een soortenstandaard opgesteld. Een soortenstandaard bevat algemene maatregelen die in normale gevallen een positief effect hebben op de instandhouding van de bedreigde soort of individuen. In het activiteitenplan is aangehaakt op de maatregelen die zijn verwoord in de soortenstandaard van de kerkuil.

De omgevingscheck is uitgevoerd op 6 mei 2013 gedurende de dag en een avonddeel. Alternatieve verblijfplaatsen van kerkuil worden in de regel binnen 500 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats aangebracht (Bron: Dienst Regelingen, Ministerie EL&I, Soortenstandaard Kerkuil, Tyto alba 2012). Binnen dit zoekgebied vallen echter slechts enkele erven, waarvan de erven grotendeels ongeschikt bleken (kassen en bloembollenkwekerijen). Het leefgebied van de kerkuil varieert van 60 hectare in een voor de kerkuil heel goed gebied, tot 1.200 hectare in een voor de kerkuil arm gebied. De grootte van het functionele leefgebied wordt grotendeels bepaald door het voedselaanbod. Bij een geschikt voedselaanbod hebben kerkuilen voldoende aan een gebied van 500 tot 1.500 meter rond de broedplaats. Als het voedselaanbod kleiner is heeft de kerkuil een groter gebied nodig (Bron: Dienst Regelingen, Ministerie EL&I, Soortenstandaard Kerkuil, Tyto alba 2012).

De relatieve broedvogeldichtheid van kerkuil in de omgeving van Lisse is laag (SOVON, 2002). Door het grootschalige karakter van de (bollen)streek waarbinnen de onderzoekslocatie is gelegen zal naar verwachting de kerkuil een groter leefgebied omvatten. Als afbakening van het zoekgebied is daarom een gemiddelde van 1.000 meter aangehouden vanaf de onderzoekslocatie (functioneel leefgebied van de kerkuil). In figuur 8 is het zoekgebied weergegeven.

Figuur 8. Zoekgebied omgevingscheck.

De gebruikers van de erven binnen het zoekgebied zijn middels een schrijven op de hoogte gebracht van het onderzoek. In de brief is de achtergrond van het onderzoek uitgelegd en is de komst van de medewerkers van Econsultancy aangekondigd. Een voorbeeld van de brief is opgenomen in bijlage 1.

Gedurende het veldbezoek is bij de omwonenden navraag gedaan omtrent de aanwezigheid van de soort. Bewoners weten vaak goed of er uilen aanwezig zijn op hun erf. Met de bewoners/eigenaars is bij de geschikte erven tevens overlegd omtrent de bereidheid een kerkuilenkast te plaatsen of bebouwing toegankelijk te maken voor kerkuil.

Eveneens is de ligboxenstal op grotere hoogtes met behulp van een ladder en zaklamp grondig geïnspecteerd op de aanwezigheid van een nestlocatie van kerkuil.

Boerenwaluw en zwarte roodstaart

Gedurende de omgevingscheck is eveneens gelet op de aanwezigheid van geschikte alternatieve nestgelegenheid voor boerenwaluw binnen het zoekgebied. Dit is uitgevoerd in mei tijdens het broedseizoen van de soort. Met de bewoners/eigenaars is overlegd omtrent de bereidheid nestgelegenheid aan te brengen, of hun stallen geschikt te maken voor boerenwaluw. Eveneens is gecontroleerd of zwarte roodstaart aanwezig is op de onderzoekslocatie. Het gedrag van de zwarte roodstaart is opvallend waarbij boven op bebouwing gezongen wordt en de aanwezigheid makkelijk vastgesteld kan worden. Daartoe is de onderzoekslocatie bezocht op 6 mei 2013 in de vroege ochtend gedurende een half uur.

3.2 Onderzoeksresultaten

Kerkuil

Omgevingscheck

Uit de omgevingscheck blijkt dat binnen het zoekgebied met name agrarische tuinbouw (bollenkweek) bebouwing aanwezig is bestaande uit kassen en grootschalige loodsen. Geschikte erven voor kerkuil, boerenerven met grote en rustige schuren, blijken nauwelijks aanwezig. Twee geschikte agrarische erven zijn bereid een kerkuilenkast te plaatsen. Dit betreft het erf gelegen aan de Loosterweg Zuid 17 en het erf gelegen aan de Leidsevaart 115 (zie figuur 15 bladzijde 10). De erven zijn van de weg af gelegen aan rustige wegen en nabij de bestaande natuurgebieden.

Het erf aan de Loosterweg Zuid 17 is in de directe nabijheid gelegen van de onderzoekslocatie. Het erf bevindt zich circa 200 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie. Binnen het erf is een open kapschuur aanwezig, en twee hooimijten. De eigenaar heeft aangegeven liever geen nestkast in de open kapschuur te hebben in verband met bevueling. De meest noordelijk gelegen hooimijt is niet meer als zodanig in gebruik en dient als schapenschuur. De hooimijt biedt eveneens geschikte mogelijkheden voor het plaatsen van een nestkast. In de figuren 9 t/m 11 zijn enkele foto's opgenomen van het erf.

Figuur 9. Overzichtsfoto erf.

Figuur 10. Hooimijt (links).

Figuur 11. Binnenzijde hooimijt.

Het erf (paardenhouderij) aan de Leidsevaart 115 is gelegen circa 800 meter ten westen van de onderzoekslocatie. Binnen het erf zijn twee schuren aanwezig die in gebruik zijn als opslag en paardenstal. De meest noordelijk gelegen schuur is het meest geschikt om een nestkast voor kerkuil te plaatsen. De eigenaar heeft aangegeven de schuur te renoveren, maar wil graag medewerking verlenen aan het plaatsen van een nestkast voor kerkuil. Eveneens wordt kerkuil door de eigenaar in de omgeving van het erf gezien. In de bebouwing zijn geen sporen van de soort aangetroffen. In de figuren 12 t/m 14 zijn enkele foto's van het erf opgenomen.

Figuur 12. Overzichtsfoto erf.

Figuur 13. Zuidelijk gelegen schuur.

Figuur 14. Noordelijk gelegen schuur.

Tijdens het veldbezoek is een kerkuil nestkast aangetroffen ten noorden (buiten het zoekgebied) in een werkschuur bij het kasteel Keukenhof. Er zijn geen sporen van gebruik door kerkuil in de kast en schuur aangetroffen.

Een samenvatting van de onderzoeksresultaten van de omgevingscheck is weergegeven in figuur 15.

Figuur 15. Onderzoeksresultaten omgevingscheck kerkuil.

Aanvullende inspectie

De ligboxenstal is aanvullend op 29 mei 2013 op grotere hoogtes met behulp van een ladder en zaklamp grondig geïnspecteerd op de aanwezigheid van een nestlocatie van kerkuil. Het nest van een kerkuil bestaat uit een zacht laagje met braakballen. Binnen het zuidelijke deel van de ligboxenstal is bovenin bij een silo een bezet nest gevonden. Rondom het nest zijn veren en verse braakballen aangetroffen. Het nest bevindt zich tussen de schotten van de silo en het dak. Eén van de ouderdieren vloog van het nest af. Er werden geen eieren of jongen gezien, deze zaten naar alle waarschijnlijkheid verder verscholen. In de figuren 16 t/m 18 zijn enkele foto's opgenomen van de nestlocatie.

Figuur 16. Locatie van het nest binnen zuidelijk deel ligboxenstal.

Figuur 17. Binnenzijde nestlocatie.

Figuur 18. Detailopname nest.

Gegevens Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

Bij de afdeling Zuid Holland van de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland (contactpersoon: Mevrouw M. de Graaff) is navraag gedaan over het voorkomen van de kerkuil in de omgeving van Lisse. De nestkast bij het kasteel Keukenhof is door de Kerkuilenwerkgroep in het verleden geplaatst. De nestkast is nog niet in gebruik geweest door kerkuil. In deze omgeving (noord westzijde buitengebied Lisse) is eveneens een nestlocatie aanwezig van kerkuil. De exacte locatie van de nestlocatie is bij Econsultancy niet bekend geworden, hierover wil de Stichting Kerkuilenwerkgroep geen mededeling doen.

Boerenwaluw en zwarte roodstaart

Gedurende de omgevingscheck is eveneens gelet op de aanwezigheid van geschikte alternatieve nestgelegenheid voor boerenwaluw en zwarte roodstaart binnen het zoekgebied. Alternatieve nestlocaties voor boerenwaluw en zwarte roodstaart zijn eveneens gevonden binnen de erven Loosterweg Zuid 17 en Leidsevaart 115. In de hooimijt aan de Loosterweg Zuid 17 is een nest aanwezig van boerenwaluw. Binnen het erf is eveneens nog een hooimijt aanwezig waar ruimte is voor nestlocaties van boerenwaluw om te nestelen. De twee schuren aan de Leidsevaart 115 zijn eveneens geschikt voor de soort om nesten te bouwen. In de soortenstandaard wordt afgeraden om een kerkuilenkast te plaatsen in schuren die ook door boerenwaluwen worden gebruikt. Binnen het erf zijn twee schuren aanwezig die in gebruik zijn als opslag en paardenstal. De meest noordelijk gelegen schuur is het meest geschikt om een nestkast voor kerkuil te plaatsen. In de andere schuur kan boerenwaluw onderkomen vinden, deze is eveneens toegankelijk voor de soort. Op beide erven zijn in de bebouwing beschutte ruimten aanwezig voorzien van balken, spanten met geschikte aanhechtingsondergronden voor de nestbouw van boerenwaluw en zijn zitposten aanwezig. Eveneens zijn geschikte plekken gevonden waar zwarte roodstaart kan nestelen. Op de onderzoekslocatie is geen broedgeval vastgesteld van zwarte roodstaart. Voor deze soorten worden op basis van de omgevingscheck geen verdere maatregelen noodzakelijk geacht.

4 VOORGENOMEN INGREEP OP DE LOCATIE EN ONDERBOUWING

4.1 Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen. Daartoe wordt de huidige bebouwing gesloopt en wordt nieuwbouw gerealiseerd in de vorm van drie woningen. In figuur 19 is een schets weergegeven van de toekomstige kavelindeling en inrichting van de onderzoekslocatie. Ten behoeve van de ingreep worden geen bomen gekapt of sloten gedempt. Het huidige aanwezig groen blijft gehandhaafd en wordt aangevuld met nieuw aan te planten opgaand groen. In de zuidwesthoek van de onderzoekslocatie wordt een waterplas met een eilandje aangelegd.

Figuur 19. Schets toekomstige kavelindeling en inrichting onderzoekslocatie.

4.2 Doel en belang van de activiteiten

In het verleden is de monumentale boerderij behorende tot het erf aan de Loosterweg Zuid 15 afgebrand. De huidige nog resterende agrarische bebouwing is daarbij in tact gebleven. De bebouwing is echter niet meer in agrarisch gebruik en is vervallen geraakt. De huidige bebouwing is daardoor toe aan vervanging.

4.3 Planning en onderbouwing van de activiteiten

De planning van de sloop en nieuwbouw werkzaamheden zijn in dit stadium niet bekend.

4.4 Alternatieven en openbaar belang

Er zijn geen alternatieven denkbaar die de gewenste ontwikkelingen mogelijk maken zonder ingrepen te plegen aan de huidige bebouwing. Exploitatie van bebouwing is niet meer mogelijk, wat verdere leegstand tot gevolg zal hebben.

Er is voor onderhavige situatie geen sprake van openbaar belang. De maatregelen zijn dusdanig opgesteld dat er sprake is van een duurzaam behoud van de functionaliteit van het gebied voor de kerk-
uil.

5 ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Mitigerende en compenserende maatregelen en zorgvuldig handelen

Gedurende het traject worden er geen sloopwerkzaamheden verricht zonder dat de bebouwing in een juiste periode ongeschikt wordt gemaakt voor de kerkuil. Dit betekent dat er ook geen dakplaten mogen worden verwijderd. De werkzaamheden worden onder toezicht door een ter zake kundige uitgevoerd, inclusief een na controle, zodat met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat er geen kerkuilen of broedvogels aanwezig zijn ten tijde van de sloopwerkzaamheden. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren in samenwerking met de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland (contactpersoon: Mevrouw M. de Graaff). De opgestelde maatregelen in onderhavig werkprotocol, dient gedurende de werkzaamheden ten behoeve van het project op de locatie aanwezig te zijn en onder de betrokken werknemers bekend zijn.

Aanbrengen alternatieve verblijfplaatsen en gewenningsperiode

Het aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen dient tijdig (minimaal 3 maanden) voorafgaand aan het ongeschikt maken van de huidige nestlocatie plaats te vinden om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. De erven gelegen aan de Loosterweg Zuid 17 en het erf gelegen aan de Leidsevaart 115 zijn bereid mee te werken (zie 3.2 onderzoeksresultaten bladzijde 10), zij worden voortijdig geïnformeerd.

Werken buiten gevoelige periode en ongeschikt maken nestlocatie

Kerkuilen kunnen de nestlocatie het gehele jaar door gebruiken. In de winter maken ze gebruik van winterverblijfplaatsen. De winterverblijfplaats is vaak wel een andere plaats dan de voortplantingsplek. Het ongeschikt maken van de nestlocatie wordt gestart buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. In de regel loopt deze van februari tot en met augustus. Deze periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van het voedselaanbod (in muizenrijke jaren kan door vervolglegels deze periode doorlopen tot en met december), en van de lokale klimatologische en meteorologische omstandigheden.

De nestlocatie wordt voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt gemaakt. Dit wordt bereikt door het dak van de ligboxenstal ter plaatse separaat te verwijderen. Dit zal in de periode januari 2014 of (september t/m) januari 2015 kunnen geschieden, afhankelijk van de toekomstige planning van het project. Door het dak te verwijderen zal er naar verwachting voldoende licht en tocht aanwezig zijn, waardoor de plek ongeschikt wordt als nestlocatie. Hierdoor zal eveneens de gehele stal ongeschikt worden als nestlocatie, zodat de kerkuil binnen de onderzoekslocatie geen alternatieve nestlocatie kan vinden. De open kapschuur is wegens het ontbreken van verborgen ruimtes niet geschikt als nestlocatie. De exacte datum van het ongeschikt maken blijft echter afhankelijk van de lokale omstandigheden en wordt definitief bepaald in overleg met de opdrachtgever. Er wordt een controle uitgevoerd om uit te sluiten dat er geen kerkuilen aanwezig zijn ten tijde van de sloopwerkzaamheden.

6 TOETSING AAN DE WET- EN REGELGEVING

6.1 Effecten op korte termijn op beschermde soorten

Door de voorgenomen plannen zal de nestlocatie van de kerkuil op de onderzoekslocatie verloren gaan en zal de functie als voortplantingsplaats en vaste rust- en verblijfplaats vervallen. Er is geen sprake van aantasting van functioneel leefgebied voor de soort. De mitigerende maatregelen ten aanzien van kerkuil zijn erop gericht om een negatief effect op de voortplantingsplaats van kerkuil te voorkomen. Door het uitvoeren van de maatregelen opgesteld in onderhavige rapportage, wordt negatief effect op korte termijn voorkomen en is overtreding van de Flora- en faunawet niet aan de orde.

6.2 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding

Kerkuilen zijn standvogels. Als ze eenmaal zijn gevestigd, blijven kerkuilen meestal hun hele leven in hetzelfde gebied. De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Ze worden bijna nooit aangetroffen in bossen. Ze broeden vooral in hoge, donkere delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens. Die moeten dan wel voor de kerkuil toegankelijk zijn. Tegenwoordig wordt er veel gebruik gemaakt van kerkuilkasten. De kerkuil broedt jaarlijks in wisselende aantallen. Dit wordt voornamelijk bepaald door het muizenaanbod. Na een sterke afname in de strenge winter van 1963 en latere jaren tot 100 broedparen in 1979 neemt het aantal broedparen vanaf het eind van de jaren zeventig van de vorige eeuw weer toe. Het aantal lijkt zich vanaf 2000 te stabiliseren. Er wordt geschat dat er momenteel tussen de 2000 en 3000 broedparen in Nederland zijn.

De kerkuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Hij staat ook vermeld op de Vogelrichtlijn. De kerkuil staat ook als kwetsbaar op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004). De nesten van kerkuilen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder categorie 3 van vogelnesten (*Dienst Regelingen, 2009*): nesten van vogels zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving (Bron: Dienst Regelingen, Ministerie EL&I, Soortenstandaard Kerkuil, Tyto alba 2012).

Door het niet nemen van maatregelen treedt er naar alle waarschijnlijkheid een negatief effect op met betrekking tot het broedsucces van kerkuil. De lokale gunstige staat van instandhouding kan daardoor in het geding komen. Door het treffen van onderhavige maatregelen kunnen dergelijke scenario's worden voorkomen en is aantasting van de gunstige staat van instandhouding op langere termijn niet aan de orde. Door het treffen van maatregelen wordt gezorgd dat de functionaliteit behouden blijft en geen individuen worden gedood.

BIJLAGE 1

1 mei 2013

Geachte heer/mevrouw,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende. Zoals u wellicht weet is Timpaan uit Rijsenhout voornemens ter plaatse op erf van Loosterweg Zuid 15 drie bouwkavels te ontwikkelen. De bestaande opstallen zullen daarvoor moeten worden gesloopt. Onlangs heeft er een eerste natuuronderzoek plaatsgevonden in het kader van de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet zorgt voor een wettelijke bescherming van (bedreigde) plant- en diersoorten. Uit het natuuronderzoek blijkt dat er in de te slopen schuren op het erf een verblijfplaats van een kerkuil aanwezig is. In deze brief vertellen we u hier graag meer over.

Door de sloop van de schuren zal de huidige verblijfplaats van de kerkuil verdwijnen. In de directe omgeving van de Loosterweg Zuid 15 wordt daarom voor de soort een geschikte verblijfplaats gezocht. De bedoeling is om in de omgeving van de huidige verblijfplaats twee kasten op te hangen waar de kerkuil een nieuwe plek kan vinden om te verblijven. In dit kader vragen wij uw medewerking om eventueel op uw terrein een veldbezoek te brengen. Graag willen wij tijdens ons bezoek de geschiktheid van uw erf voor de soort beoordelen en zullen wij u mogelijk vragen om medewerking te verlenen aan het eventueel plaatsen van een kast voor de soort op uw erf.

Wij zullen op maandag 6 mei 2013 aanstaande, gedurende de dag en begin van de avond, in de omgeving aanwezig zijn.

Heeft u nog algemene vragen naar aanleiding van deze brief, neem dan gerust contact met ons op.

Wij danken u alvast hartelijk voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,
Econsultancy

Ing. Karin Wopereis
06 17808878

- Bijgevoegd is een deel van de kerkuilenbrochure van de Vogelbescherming ter informatie.

VESTIGING
Doetinchem
POST/BEZOEKADRES
Fabriekstraat 19c
PC/PLAATS
7005 AP Doetinchem
TELEFOON
(0314) 36 51 50
FAX
(0314) 36 51 77
E-MAIL
doetinchem@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

